

Herkuttele sydän-Suomessa!

TERVETULO A aitojen makujen KESKI-SUOMEEN!

Keski-Suomi on maukas ja monipuolinen ruokamaakunta! Karttaan onkin koottu tuotteita esimerkinomaisesti. Nämä ja monet muut herkut saat kauppojen ja suoramyyntipisteiden hyllyiltä. Löydät tarkemmat yhteystiedot ja loputkin paikalliset tuotteet osoitteesta aitojamakuja.fi. Euroopan maaseuturahasto on tukenut useimpien keskisuomalaisen ruokaketjun yritysten kehittymistä. Lähde makumatkalle Keski-Suomeen!

Hamppu

Hamppu, tattari ja ohra ovat olleet ensimmäisiä viljelykasveja Suomessa.

1. Suomen Hampputuotteet, Jyväskylä
2. Hamppumaa, Keuruu, hamppumaa.fi

Hedelmätilat ja omenanjalostus

3. Tommolantila, Leivonmäki, tommolantila.com
4. Salvian tila, Luhanka, salvia.fi

Highland

Highland-ylämaankarjaa kasvatetaan monella tilalla Keski-Suomessa, ja yleensä sitä myydään tiloilta suoramyyntinä.

5. Konttiaho Highland Ranch, Karstula, konttiaho.fi
6. Hukanmäki Highland, Saarijärvi, hukanmaki.fi
7. Karisalmen Luomutila, Jämsä, karisalmenluomutila.fi
8. Kalmarin tila, Kivijärvi, annekalmari.fi/maatila
9. Suopirtti Highland, Konnevesi, facebook.com/suopirttihighland

Hunaja

10. Ahontuvan Tarhat, Uurainen, ahontuvantarhat.fi
11. Komppa-Seppälän Luomuhunaja, Korpilahti, voihyvinhunaja.fi
12. Mesimäen Hunajatarhan Luomuhunaja, Pihtipudas, mesimaehunaja.fi

Härkäpapu

Härkäpapu on vanha suomalainen viljelykasvi, jonka käyttö ja viljely on viime vuosina yleistynyt etsittäessä kestäviä kasviproteiineja.

13. Nojosniemen tila, Laukaa, facebook.com/nojosniementila

Juustonvalmistus

Jukolan Juuston Aito Cheddar tunnetaan ympäri Suomen. Entä tiesitkö, että myös kaikki Valion Aura-juustot valmistetaan Keski-Suomessa, Äänekoskella?

14. Jukolan Juusto, Joutsa, jukolanjuusto.fi
15. Valion Aurajuusto, Äänekoski, valio.fi/tuotteet/valio-aura

Kaali

Keuruulaisen Vaissin tarina alkaa vuodesta 1829, ja nykyään yritys on Pohjoismaiden suurin kaalikäärleiden valmistaja 12 milj. käärleen vuosituotannolla. Kaalia kasvattaa ja jalostaa Keuruulla myös Taatilan maatila.

16. Vaissi, Keuruu, vaissi.fi
17. Taatilan maatila, Keuruu, taatilanmaatila.fi

Kahvin ja teen jalostus

18. Paahtimo Papu paahtimopapu.fi ja Teeleidi teeleidi.fi Jyväskylässä

KÄÄNNÄ →

#amazingkeskiuomi #keskiuomenmaaseutu #aitomaaseutu #keskiuomi #maaseutu

Kalasadamat ja -tuotteet

- 19.** Viitasaaren Kalatuote, Keihärinkoski, viitasaarenkalatuote.fi
20. Fishvalley, Kivijärvi, fishvalley.weebly.com
21. Kalatalouspalvelut Piilola, Saarijärvi, kalatalouspalvelutpiilola.net
22. Järki Särki, Korpilahti, jarkisarki.fi
23. Taimen Oy/Sivutoimipiste Siikakosken Kalanviljelylaitos, Konnevesi, nordictROUT.com

Kalkkunanliha

- 24.** Kankaalan Tila, Kivijärvi, kankaalantila.fi

Kananmunia

- 25.** Aittolahden tila, Kuhmoinen, kissakulmantalli.net

Karjalanpiirakka (nimisuoja tuote)

Yksi harvoja suomalaisia EU:n Aito perinteinen tuote (APT) -nimisuojuuttuja tuotteita ovat karjalanpiirakat.
26. Lempileivos, Laukaa, lempileivos.com

Kastike

- 27.** J. Reenilä, Saarijärvi, tsaarin.fi

Kaura

Kauratuotteiden menekki kasvaa niin Suomessa kuin kansainvälisesti.
28. Hinkkalan Kartano, Konnevesi, hinkkala.fi

Kyttö

Itä-Suomen alkuperäiskarjaa eli kyttöjä kasvattaa Keski-Suomessa mm.
29. Kuiviston kyttö, Petäjävesi

Lammas

Keski-Suomessa on yli 80 lammastilaa. Monilta tiloilta voi suoramyyntinä ostaa tuotteita, kuten karitsanlihaa, lankoja ja taljoja. Monen tilan lampaat hoitavat kesäaikaan maisemaa laiduntamalla.
30. Pukkimaen lammastila, Muurame, facebook.com/pukkimaenlammastila
31. Niemelän lammastila, Laukaa, facebook.com/niemelanharmaslammastila
32. Hakamaan lammastila, Petäjävesi, hakamaanlammastila.fi

Leipomoita, kotileipomoita ja gluteenittomia leivonnaisia

- 33.** Karoliinan kestkikievari, Joutsa, karoliinan.fi
34. Elosen leipomo ja leipomonmyymälä, Jämsä, elonen.fi
35. Ruthin leipomo ruthinleipomo.fi ja Palokan Perinneleipurit perinneleipurit.fi, Jyväskylä
36. Äijäsen Kotileipomo, Saarijärvi, kotileipomo.com
37. Hankasalmen Gluteenittomat, Hankasalmi, hankasalmengluteenittomat.com

Luomuviljely ja -ruisleipä

Tutustu keski-suomalaisiin luomutiloihin luomukeski-suomessa.wordpress.com
38. Mannisen Kotileipomo, Konnevesi, mannisenkotileipomo.fi
39. Jyvä Pakari, Jyväskylä, jyvaspakari.fi

Maidontuotanto ja -jalostus

Keski-Suomessa tuotettiin maitoa vuonna 2016 yhteensä 108 milj. litraa, joka on 4,8 % Suomen kokonaistuotannosta.
40. Vehkalan maitotila, Pihtipudas
41. Tapiolan maitotila, Hankasalmi, facebook.com/tapiolanmaitotila
42. Yli-Tervalan maatila, Jämsä, hiehotelli.fi
43. Valion meijerit, Jyväskylä ja Äänekoski, valio.fi

Makeiset

- 44.** Candywell, Kivijärvi, candywell.fi
45. Panda, Jyväskylä, panda.fi

Mangalitza-possu

- 46.** Kohonen Farm, Petäjävesi, kohonenfarm.fi

Mansikkatilat ja marjajalosteet

- 47.** Poikosen mansikkatila, Karstula, facebook.com/poikosen.mansikkatila
48. Ruusulan tila, Laukaa, ruusula.com
49. Markkulan Marjatila, Multia, markkulanmarjatila.net
50. Ylä-Porkkalan tila, Jämsä, ylaporkkalantila.fi
51. Riekon marjatila, Saarijärvi, riekonmarjatila.fi

Mylly

Näissä myllyissä myydään jauhoja paikallisista viljoista, mutta asiakas voi jauhattaa jauhot myös omasta viljastaan.
52. Konneveden Mylly, Konnevesi, konnevedenmylly.fi
53. Liepeen mylly, Laukaa, lievestuoreenmylly.yhteystietopalvelu.com
54. Rutalahden mylly, Jyväskylä, rutalahdenmylly.fi

Naudanliha

- 55.** Riihelän Tila, Kinnula, facebook.com/riihelantila

Palvaamot

- 56.** Säilyke Herttua, Uurainen, sailykeherttua.fi
57. Tiituspohjan Palvari, Laukaa, www.palvari.fi

Panimot

Ikivanhaa kombucha-juomaa valmistaa ensimmäisenä Suomessa
58. Keuruun Kellaripanimo, Keuruu, kellaripanimo.fi
Perinteisempiä olutta valmistavia käsityöläispanimoita Jyväskylässä ovat
59. Aalto Panimo panimoaalto.fi, Panimo Hiisi panimohiisi.fi ja Panimoyhtiö X panimoyhtiö.fi

Peruna ja juurekset

- 60.** Vanha-Rauhamaen Luomutila, Kuhmoinen, facebook.com/vanharauhamaenluomutila
61. Jauhoniemen Peruna, Kannonkoski, facebook.com/jauhoniemen-peruna-oy
62. Ylä-Tihtarin tila, Jyväskylä, yla-tihtari.fi
63. Koppelin tila, Jyväskylä, facebook.com/koppelintila

Pihvikarja

- 64.** Rusilan tila, Hankasalmi, laitumelta.fi
65. Juonolan tila, Konnevesi, facebook.com/juonola
66. Lehtolan tila, Jyväskylä, lehtolanlimousin.fi
67. Syrjälän tila, Muurame, facebook.com/anguslihaamuuramesta

Suoramyyntipisteet sekä lähiruoka- ja rekiopiirit

- 68.** Suoramyynti Heinähattu, Petäjävesi, facebook.com/suoramyynti.heinahattu
69. Maalaisvakka, Suoramyynti ja Kahvio, Keuruu, facebook.com/maalaisvakka
70. Viitasaaren suoramyyntiosuuskunta Nestori, Viitasaari, facebook.com/suoramyynti-nestori
71. Suoramyyntiosuuskunta Torpparit, Äänekoski, Facebook Suoramyyntiosuuskunta Torpparit

Lähiruokapiirin kautta voi tilata tuoretta, terveellistä ja puhdasta ruokaa suoraan lähiseudun tuottajilta. Lähiruokapiirejä toimii Jämsässä, Keuruulla, Laukaassa, Äänekoskella, Muuramessa ja Jyväskylässä opiskelijoiden luomupiiri. Reko-lähiruokarengas Facebookissa: Jyväskylän seutu, Toivakka, Koskenpää, Petäjäveden ruokarinki sekä Karstula-Pylkönmäki.

Tilajäätelö

- 72.** Liisankankaan tilajäätelö, Pihtipudas, liisankankaanjaatelo.fi
73. ArtGelato, Jyväskylä, artcatering.fi

Viinitila

- 74.** Uusi-Yijälän viinitila, Jämsä, patapirtti.fi

Villiyrtit

Villiyrttien suosio on jälleen kasvussa.
75. Yrttiukko, Viitasaari, facebook.com/yrttiukko
76. Crenoco Green, Saarijärvi, nordicforyou.fi

Tiesithän?

- Ruokaketjun toimintaa edistetään maaseudun kehittämishankkeissa, **aitomaaseutu.fi**
- Elintarvikeyritykset ja alan toimijat voivat hyödyntää maaseuturahoitusta investoinneissa ja kehittämässä, **keski-suomenmaaseutu.fi**
- Elintarvikeyrityksiä ja alan tietoutta, **aitojamakuja.fi**
- Keski-Suomen liitto nostattaa paikallisen ruoan arvostusta ja käyttöä, **keski-suomi.fi**
- Maa- ja biotalouden koulutusta ja tutkimusta tehdään mm. JAMKin ja POKEn biotalouskampusella Saarijärvellä, **biotalouskampus.fi**, Jyväskylän yliopistolla **juu.fi** ja Jyväskylän koulutuskunta-yhtymä Gradialla **gradia.fi**

Keski-Suomi

KESKI-SUOMEN LIITTO
Regional Council of Central Finland

RD12Club